

Aan de raadsleden van de gemeente Dronten

Onderwerp: Tussenevaluatie mantelzorgcompliment

Geachte leden van de raad,

Middels deze brief informeren wij u over de tussenevaluatie van het mantelzorgcompliment.

Achtergrond

Met ingang van 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de waardering aan mantelzorgers. Gemeenten hebben de vrijheid gekregen om de invulling van de middelen voor de waardering aan mantelzorgers vorm te geven. De waardering van mantelzorgers wordt in principe door de gemeente in natura aangeboden. Op 30 november 2017 is besloten om de waardering in de gemeente Dronten in geld uit te drukken en in de vorm van een tegoed van € 80,- op de Pas van Dronten te verstrekken.

Toezegging aan de raad

Naar aanleiding van de toezegging aan de gemeenteraad op 30 november 2017 is met De Meerpaal afgestemd om de volgende definitie van het begrip mantelzorg te hanteren: mantelzorg is langdurige zorg en ondersteuning die mensen vrijwillig en onbetaald verlenen aan mensen met fysieke, verstandelijke of (sociaal)psychische beperkingen in hun familie, huishouden of anderszins sociale netwerk. Mantelzorg is hulp die verder gaat dan de zogenoemde 'gebruikelijke hulp'.

Het mantelzorgcompliment is er alleen voor mantelzorgers. De definitie van een mantelzorger is als volgt: een mantelzorger is iemand die onbetaald – en in zijn eigen tijd – zorg verleent aan een naaste.

Tussenevaluatie mantelzorgcompliment

In bijgevoegde tussenevaluatie wordt teruggekeken op de invulling en uitvoering van het waarden van mantelzorgers door gemeente Dronten sinds het besluit om het mantelzorgcompliment als tegoed op de Pas van Dronten te verstrekken. Wat ging goed en wat kan beter? We zijn nu twee jaar verder en maken een tussenbalans op.

De conclusie is dat wij ondanks enkele leerpunten succesvol kunnen terugkijken op het mantelzorgcompliment tot nu toe. Zo is er voor het mantelzorgcompliment 2018 ten opzichte van het mantelzorgcompliment 2017 een toename te zien van het aantal mantelzorgers dat het mantelzorgcompliment heeft aangevraagd. Ook met het mantelzorgcompliment 2019 is het aantal aangevraagde mantelzorgcomplimenten weer

Bijlage(n): --

toegenomen. Mantelzorgers konden het mantelzorgcompliment 2019 tot 1 mei 2020 aanvragen.

Het mantelzorgcompliment 2019 kan nog tot 1 november 2020 worden besteed, daarom is er in de tussenevaluatie alleen een tussenstand van de besteding van het mantelzorgcompliment 2019 opgenomen. De definitieve cijfers voor het mantelzorgcompliment 2019 zullen eind 2020 bekend zijn.

Naast de positieve ontwikkeling dat steeds meer mantelzorgers een mantelzorgcompliment aanvragen, bereiken we op dit moment maar een klein gedeelte van het totaal aantal mantelzorgers in onze gemeente. In onze gemeente zijn naar schatting 5200 inwoners mantelzorger. Op 1 juni 2020 hadden 409 mantelzorgers het mantelzorgcompliment 2019 aangevraagd. Om meer mantelzorgers te bereiken gaat De Meerpaal de komende twee jaar nog meer inzetten op de verbinding van het Informatiepunt Mantelzorg met het eigen netwerk en de verbinding met de verschillende coalities in onze gemeente.

Naar schatting zijn er in onze gemeente 830 zwaar belaste mantelzorgers. Het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers is een belangrijk doel. De komende twee jaar willen we gebruiken om de zwaar belaste mantelzorgers beter in beeld te krijgen en het aantal zwaar belaste mantelzorgers te verlagen. Daarnaast hebben mantelzorgers het tijdens de Coronacrisis extra zwaar, omdat de zorg voor hun dierbaren nog meer op hen terecht komt. Als gemeente zetten we daarom in op het ontlasten van mantelzorgers. We zijn samen met gemeente Lelystad de mogelijkheden aan het onderzoeken om tot een samenwerking te komen met betrekking tot het Respijthuis Lelystad. Ook zijn er in onze gemeente door maatschappelijke organisaties verschillende projecten opgestart om mantelzorgers zoveel mogelijk te ontlasten. Voorbeelden hiervan zijn Mantelkring, waar mantelzorgers met verschillende activiteiten voor korte tijd even weg zijn van hun zorgtaak, en het project Vrijwillige Intensieve Thuiszorg (VIT) van De Meerpaal Welzijn. VIT richt zich op mantelzorgvervangende, waarbij een vrijwilliger één dagdeel per week de taken van de mantelzorger overneemt, waardoor de mantelzorger tijd voor zichzelf heeft.

De tussenevaluatie mantelzorgcompliment is in afstemming met De Meerpaal tot stand gekomen. Daarnaast hebben we ook de Adviesraad Sociaal Domein betrokken bij het opstellen van deze tussenevaluatie. Haar advies en onze reactie daarop zijn verwerkt in de tussenevaluatie en als bijlage bij deze brief gevoegd.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

het college van Dronten

drs. T. van Lenthe
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

Tussenevaluatie mantelzorgcompliment

1. Inleiding

Voor u ligt de tussenevaluatie van het mantelzorgcompliment. We hebben de Adviesraad Sociaal Domein betrokken bij het opstellen van deze tussenevaluatie. Haar advies en onze reactie daarop zijn verwerkt in de tussenevaluatie en deze zijn als bijlagen toegevoegd.

In deze tussenevaluatie wordt teruggekeken op de invulling en uitvoering van het waarderen van mantelzorgers door gemeente Dronten sinds het besluit om het mantelzorgcompliment als tegoed op de Pas van Dronten te verstrekken. Wat ging goed en wat kan beter? We zijn nu twee jaar verder en maken een tussenbalans op.

2. Achtergrond mantelzorgcompliment

Het mantelzorgcompliment was in het verleden een vergoeding van de rijksoverheid. Dit werd uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank. Om in aanmerking te komen voor dit mantelzorgcompliment moest de zorgvrager een indicatie voor minimaal 371 dagen voor Awbz-zorg aan huis hebben. De Sociale Verzekeringsbank verstuurde de aanvraagformulieren naar personen met deze indicatie.

Met ingang van 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de waardering aan mantelzorgers. Gemeenten hebben de vrijheid gekregen om de invulling van de middelen voor de waardering aan mantelzorgers vorm te geven. In de notitie Vrijwilligerswerk en Familiezorg 2015-2018 is als uitgangspunt genomen dat waardering van mantelzorgers in principe door de gemeente in natura wordt aangeboden. Op 30 november 2017 is besloten om de waardering in de gemeente Dronten in geld uit te drukken en in de vorm van een tegoed van € 80,- op de Pas van Dronten te verstrekken.

3. Huidige regeling

In de Verordening maatschappelijke ondersteuning Dronten 2017 is bepaald dat het college jaarlijks zorg zal dragen voor een blijk van waardering aan mantelzorgers in de vorm van een mantelzorgcompliment. Daarnaast bestaat de waardering van mantelzorgers ook uit een directe ondersteuning in de vorm van begeleiding, gratis cursussen of door het organiseren van themabijeenkomsten.

Naar aanleiding van de toezegging aan de gemeenteraad op 30 november 2017 is met De Meerpaal afgestemd om de volgende definitie van het begrip mantelzorg te hanteren: mantelzorg is langdurige zorg en ondersteuning die mensen vrijwillig en onbetaald verlenen aan mensen met fysieke, verstandelijke of (sociaal)psychische beperkingen in hun familie, huishouden of anderszins sociale netwerk. Mantelzorg is hulp die verder gaat dan de zogenoemde 'gebruikelijke hulp'.

Het mantelzorgcompliment is er alleen voor mantelzorgers; iemand die onbetaald – en in zijn eigen tijd – zorg verleent aan een naaste. Om in aanmerking te komen voor het mantelzorgcompliment moet men aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Het compliment wordt verleend aan de mantelzorger, die zorg verleent aan een inwoner van de gemeente Dronten;
- De mantelzorger kan ook buiten de gemeente Dronten wonen;
- De mantelzorger zorgt tenminste 8 uur per week en langer dan 3 maanden voor de zorgvrager;
- De mantelzorger heeft er geen bezwaar tegen dat hij of zij als zodanig wordt geregistreerd bij De Meerpaal Welzijn.

Iedere mantelzorger, die zorg verleent aan een inwoner van de gemeente Dronten, kan één mantelzorgcompliment per jaar aanvragen, ook als hij of zij mantelzorger is van meerdere zorgvragers. Kinderen kunnen als jonge mantelzorger ook het mantelzorgcompliment aanvragen. Bij nieuwe aanbieders op de Pas van Dronten wordt gekeken naar het aanbod voor kinderen.

De Adviesraad Sociaal Domein heeft in haar advies aangegeven dat registratie bij het Informatiepunt Mantelzorg als een drempel voor het aanvragen van het mantelzorgcompliment kan worden ervaren. De gegevens van de geregistreerde mantelzorger worden niet gedeeld met andere instanties. Mantelzorgers dienen zelf toestemming te geven voor het ontvangen van de nieuwsbrief. Mocht een mantelzorger zich om welke reden dan ook niet zelf digitaal kunnen registreren, dan kan hij of zij bij De Meerpaal of bij de balie van het gemeentehuis om hulp vragen.

4. Het proces: van aanvragen tot uitkeren

Van oktober tot mei kan het mantelzorgcompliment worden aangevraagd. Het mantelzorgcompliment wordt aangevraagd over het voorafgaande jaar. Dit betekent dat als de mantelzorger het mantelzorgcompliment over het jaar 2020 wil aanvragen, hij of zij dit kan doen van oktober 2020 tot mei 2021. Mantelzorgers die bekend zijn bij het Informatiepunt Mantelzorg van De Meerpaal, krijgen een aanvraagformulier voor het mantelzorgcompliment per e-mail en per post toegestuurd. Het aanvraagformulier kan ook via de website van De Meerpaal worden gedownload. Daarnaast kunnen zorgvragers die graag willen dat hun mantelzorger het compliment ontvangt, contact opnemen met De Meerpaal. Het aanvraagformulier moet ondertekend worden door de mantelzorger en de zorgvrager. Op het moment dat het aanvraagformulier ondertekend is, kan het via de post of per mail opgestuurd worden naar De Meerpaal. Alleen volledig ingevulde formulieren worden behandeld.

Het informatiepunt Mantelzorg registreert en beoordeelt de aanvragen. De mantelzorgers die het mantelzorgcompliment hebben aangevraagd, en die aan de voorwaarden voldoen, ontvangen een schriftelijke toekenning. Bij de toekenning zit een code waarmee het mantelzorgtegoed op de Pas van Dronten geactiveerd kan worden. Alleen als het mantelzorgcompliment voor de eerste keer wordt aangevraagd moet de mantelzorger zelf via een code het tegoed opwaarderen. Als de mantelzorger al eerder een mantelzorgcompliment heeft ontvangen, wordt het tegoed bij toekenning direct op de Pas van Dronten gezet.

Het mantelzorgtegoed kan bij alle aangesloten aanbieders van de Pas van Dronten worden besteed, met uitzondering van de sportverenigingen. Mantelzorgers kunnen het tegoed in delen uitgeven, het tegoed kan daardoor bij verschillende aanbieders besteed worden. Het mantelzorgcompliment is ieder jaar vanaf 1 november te besteden en heeft de geldigheid van een jaar. Daarna vervalt het nog openstaande tegoed op de Pas van Dronten.

5. Cijfers mantelzorgcompliment

Op 31 oktober 2017 stonden 262 mantelzorgers ingeschreven bij het Informatiepunt Mantelzorg. Op 31 oktober 2018 waren dit 474 mantelzorgers en op 20 november 2019 waren dit 611 mantelzorgers. Er is dus een stijging te zien in het aantal mantelzorgers die ingeschreven staan bij het Informatiepunt Mantelzorg. Aan alle mantelzorgers die zich bij het Informatiepunt hebben ingeschreven, is de mogelijkheid geboden om het mantelzorgcompliment aan te vragen.

Voor het mantelzorgcompliment zijn er in het jaar 2017 (1 november 2017 t/m 31 oktober 2018) in totaal 279 mantelzorgcomplimenten verstrekt. Dat is in totaal een bedrag van € 22.320,00. Van dit bedrag is € 17.388,94 verzilverd. Dit is het totaal aan tegoed dat in het jaar 2017 door mantelzorgers is besteed. Het meeste tegoed is in dit jaar besteed bij een juwelier en de meest bezochte aanbieder is een drogist. Op 1 november 2018 stond er nog een bedrag van € 4.931,06 voor het jaar 2017 open.

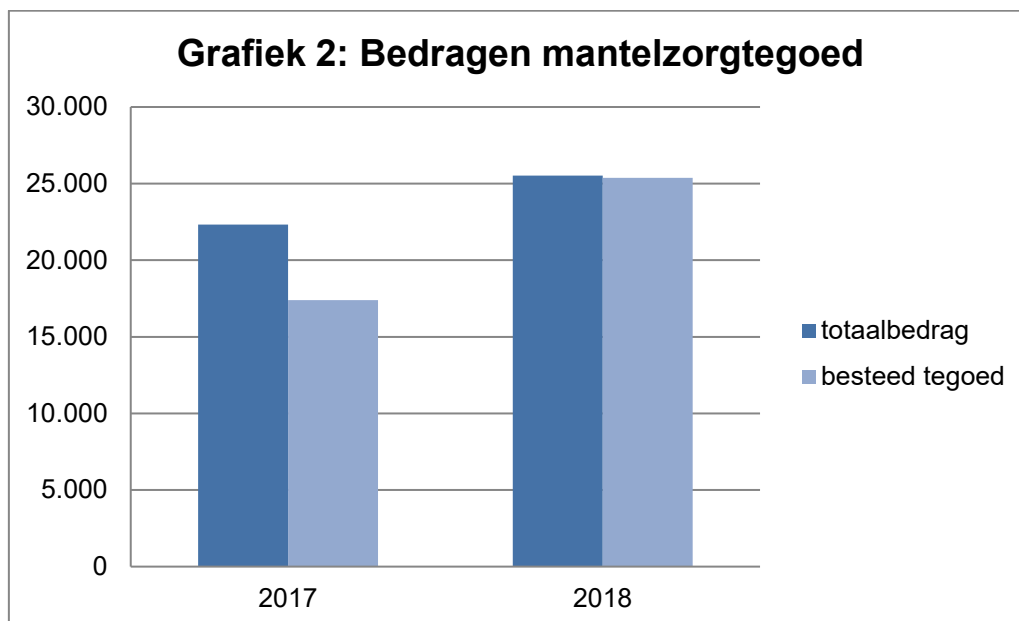
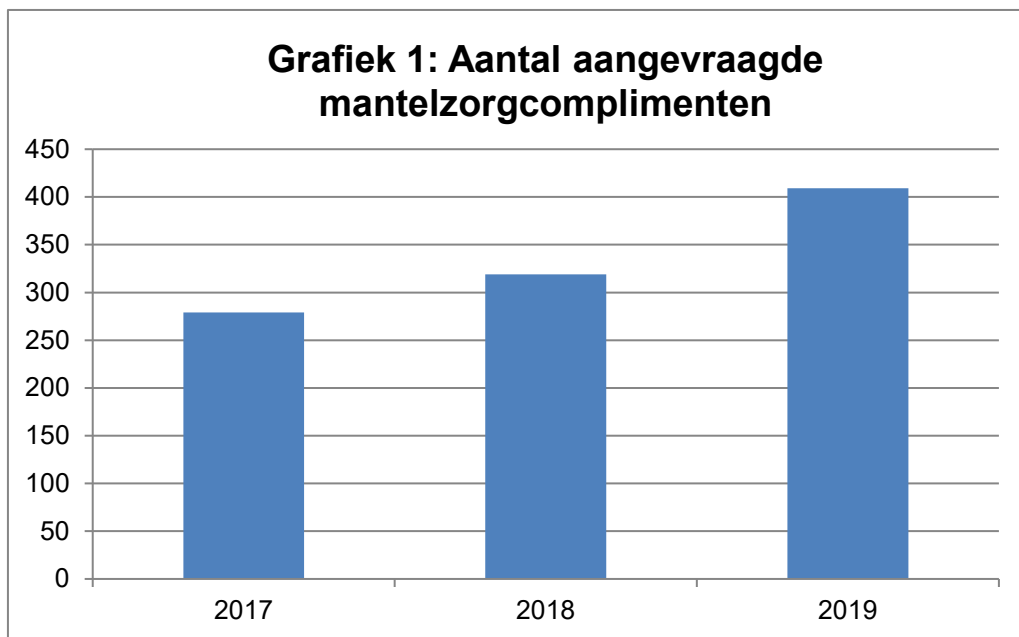
In het jaar 2018 (1 november 2018 t/m 31 oktober 2019) zijn er in totaal 319 mantelzorgcomplimenten geactiveerd op de Pas van Dronten. Daarmee komt het totaalbedrag voor dit jaar uit op € 25.520,00. Hiervan is € 25.385,65 besteed. Op 1 november 2019 stond er nog een restant van € 134,35 voor het jaar 2018 open. Ook in dit jaar is het meeste tegoed door de mantelzorgers besteed bij een juwelier. Daarnaast is een drogist de meest bezochte aanbieder en is het mantelzorgcompliment ook vaak besteed bij restaurants, bakkerijen en een vishandel.

In vergelijking met 2017, is er in 2018 een stijging te zien van het aantal mantelzorgers dat het mantelzorgcompliment heeft aangevraagd (zie grafiek 1). Verder is te zien dat er van het totaalbedrag een groter bedrag besteed is en daarmee het restant in 2018 lager is dan in 2017 (zie grafiek 2). Beide ontwikkelingen hangen samen met het feit dat er in 2018 meer aanbieders zijn aangesloten bij de Pas van Dronten. Hierdoor wordt het aanvragen van het mantelzorgcompliment aantrekkelijker. Daarnaast heeft De Meerpaal meer mantelzorgers bereikt met het organiseren van de Dag van de Mantelzorg en is er door intensievere samenwerking met maatschappelijke organisaties meer bekendheid gegeven aan het mantelzorgcompliment.

De cijfers over het aantal aanvragen van het lopende mantelzorgcompliment (2019) zijn ook in grafiek 1 opgenomen. In vergelijking tot 2017 en 2018 is er opnieuw een stijging te zien in het aantal mantelzorgers dat het mantelzorgcompliment heeft aangevraagd. Het mantelzorgcompliment van 2019 is door 409 mantelzorgers aangevraagd. De termijn voor het aanvragen van het mantelzorgcompliment 2019 liep tot 1 mei 2020.

Mantelzorgers kunnen het mantelzorgcompliment 2019 nog besteden tot 1 november 2020. Tot nu toe is er voor het mantelzorgcompliment 2019 over de periode van 1 november 2019 t/m 1 juni 2020 een bedrag van € 32.720,00 opgewaardeerd en een bedrag van € 17.254,24 besteed. Dit betreft een tussenstand. De definitieve cijfers met betrekking tot de besteding van het mantelzorgcompliment 2019 zullen eind 2020 bekend zijn.

In de eerste vijf maanden van het jaar 2020 (mantelzorgcompliment 2019) is er minder tegoed besteed, dan in de eerste vijf maanden van het jaar 2019 (mantelzorgcompliment 2018). Verschillende aanbieders konden vanwege de coronamaatregelen geen of weinig klanten ontvangen. Tevens werden inwoners verzocht zoveel mogelijk thuis te blijven en alleen voor noodzakelijke boodschappen het huis te verlaten. Hierdoor is de besteding van het mantelzorgcompliment afgenomen. Nu de coronamaatregelen versoepelen verwachten we dat de besteding van het tegoed weer zal toenemen.

6. Leer- en verbeterpunten

Gedurende de uitvoering van het mantelzorgcompliment zijn we tegen een aantal zaken aangelopen die om verbetering vragen:

- Veel oudere mantelzorgers hebben een mailadres dat niet actief is, daarom is communicatie omtrent het mantelzorgcompliment via mailadressen lastig. De oudere mantelzorgers worden hierdoor slecht bereikt. Om dit op te lossen is ervoor gekozen het aanvraagformulier ook via de post naar de mantelzorgers te sturen. Daarnaast kunnen mantelzorgers die niet met de computer om kunnen gaan hulp vragen bij De Meerpaal om het tegoed op de Pas van Dronten te zetten.
- De uiterlijke aanvraagdatum voor het aanvragen van het mantelzorgcompliment is niet helder. Hierover moet beter en helderder gecommuniceerd worden. Om de communicatie te verbeteren zal op regelmatige basis de nieuwsbrief mantelzorg

gecombineerd worden met de nieuwsbrief van de Pas van Dronten. Zo komt er meer bekendheid voor mantelzorg in het algemeen.

- In de gemeente Dronten zijn naar schatting 5200 mantelzorgers actief. Hieruit blijkt dat nog niet alle mantelzorgers geregistreerd staan bij het Informatiepunt Mantelzorg. Wij hebben op dit moment nog maar een klein gedeelte van het totaal aantal mantelzorgers in onze gemeente in beeld. Om mantelzorgers te informeren over het Informatiepunt Mantelzorg en het mantelzorgcompliment gaat de Pas van Dronten in samenwerking met De Meerpaal flyers ontwerpen. Daarnaast gaat De Meerpaal nog meer inzetten op de verbinding van het Informatiepunt Mantelzorg met het eigen netwerk en de verbinding met de verschillende coalities in onze gemeente. Het doel is dat hierdoor meer mantelzorgers zich gaan registreren bij het Informatiepunt Mantelzorg. Daarnaast willen we dat nog meer mantelzorgers het aanbod voor ondersteuningsmogelijkheden in onze gemeente kennen en hier gebruik van maken.
- De Adviesraad Sociaal Domein geeft in haar advies aan dat het pas na inloggen op de website van de Pas van Dronten mogelijk is om te zien bij welke aanbieders het mantelzorgtegoed te besteden is. Dit heeft te maken met het feit dat het op dit moment niet mogelijk is om het mantelzorgtegoed te combineren met de toegankelijkheidsbijdrage. Met de aanbesteding 2021 voor de Pas van Dronten zal dit probleem verholpen worden en zal mogelijk worden gemaakt dat het mantelzorgcompliment ook bij sportverenigingen kan worden uitgegeven. Zo wordt het aanbod van aanbieders voor het besteden van het mantelzorgtegoed nog verder uitgebreid.
- In haar advies geeft de Adviesraad Sociaal Domein aan dat er ook gekeken dient te worden naar het in meer directe zin ontlasten van de mantelzorgers. Op dit moment heeft nog niet iedere mantelzorger in de gemeente Dronten zich geregistreerd bij het Informatiepunt Mantelzorg. In de gemeente is naar schatting 13% van de inwoners mantelzorger. Dit zijn 5200 mantelzorgers. Hiervan zijn naar schatting 830 mantelzorgers (16%) zwaar belast. Het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers is een belangrijk doel. De komende twee jaar willen we gebruiken om de zwaar belaste mantelzorgers beter in beeld te krijgen en het aantal zwaar belaste mantelzorgers te verlagen. Daarnaast hebben mantelzorgers het tijdens de Coronacrisis extra zwaar, omdat de zorg voor hun dierbaren nog meer op hen terecht komt. Als gemeente zetten we daarom in op het ontlasten van mantelzorgers. We zijn samen met gemeente Lelystad de mogelijkheden aan het onderzoeken om tot een samenwerking te komen met betrekking tot het Respijthuis Lelystad. Ook zijn er in onze gemeente door maatschappelijke organisaties verschillende projecten opgestart om mantelzorgers zoveel mogelijk te ontlasten. Voorbeelden hiervan zijn Mantelkring, waar mantelzorgers met verschillende activiteiten voor korte tijd even weg zijn van hun zorgtaak, en het project Vrijwillige Intensieve Thuiszorg (VIT) van De Meerpaal Welzijn. VIT richt zich op mantelzorgvervanging, waarbij een vrijwilliger één dagdeel per week de taken van de mantelzorger overneemt, waardoor de mantelzorger tijd voor zichzelf heeft.
- Mensen herkennen zich niet altijd in een beleidsterm als "mantelzorger". Wanneer zij zich niet in deze term herkennen, zullen zij minder snel een mantelzorgcompliment aanvragen. Het is daarom belangrijk om in de communicatie mantelzorgers aan te spreken op hun beweegredenen en ervaringen. De Adviesraad Sociaal Domein merkt in haar advies op dat wellicht niet iedere mantelzorger zichzelf het "label" mantelzorger zou toekennen. Wij willen graag een zo groot mogelijk groep inwoners en mantelzorgers informeren over de ondersteuningsmogelijkheden binnen onze gemeente. Het mantelzorgcompliment is één van die ondersteuningsmogelijkheden.

- Ook voor kinderen moeten er voldoende mogelijkheden zijn om het mantelzorgcompliment te besteden. Bij nieuwe aanbieders op de Pas van Dronten zal hiermee rekening worden gehouden.

7. Mantelzorgcompliment 2020

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor het mantelzorgcompliment blijven in 2020 ongewijzigd. Met in acht name van de leerpunten opgedaan in de voorgaande jaren ziet de uitvoering van het mantelzorgcompliment 2020 er als volgt uit:

- Uiterlijk 1 oktober 2020 is het aanvraagformulier te downloaden via de website van De Meerpaal. Dan wordt het online gepubliceerd. Via pr zullen we onder de aandacht brengen dat zorgvragers hun mantelzorger kunnen aanmelden voor het mantelzorgcompliment. Tevens worden de gidsen geïnformeerd, zodat zij hun cliënten kunnen wijzen op de waardering. De reeds geregistreerde mantelzorgers worden via een mailing en per post geïnformeerd dat zij het mantelzorgcompliment kunnen aanvragen. Het aanvraagformulier dient ieder jaar opnieuw ingevuld te worden. Alleen als het mantelzorgcompliment voor de eerste keer wordt aangevraagd moet de mantelzorger zelf via een code het tegoed opwaarderen. Als de mantelzorger al eerder een mantelzorgcompliment heeft ontvangen, wordt het tegoed bij toekenning direct op de Pas van Dronten gezet.
- Tot uiterlijk 1 mei 2021 kunnen de aanvraagformulieren worden ingevuld. Deze uiterste datum wordt duidelijk naar de mantelzorgers gecommuniceerd. Aanvraagformulieren die na deze datum worden ingevuld worden niet geaccepteerd. De mantelzorger wordt er dan op gewezen dat hij per oktober een nieuwe aanvraag voor het mantelzorgcompliment kan indienen.
- Na het opsturen van het aanvraagformulier krijgt de mantelzorger binnen twee weken een brief thuisgestuurd met daarin het bericht of hij aan de voorwaarden voldoet, en of hij voor de waardering in aanmerking komt. Mocht de mantelzorg in aanmerking komen voor het mantelzorgcompliment, dan zal in deze brief een code aanwezig zijn om het tegoed op de Pas van Dronten te kunnen activeren. Alleen in de maand november kan niet gegarandeerd worden dat de mantelzorger binnen twee weken een reactie ontvangt, dit in verband met de drukte. De Meerpaal streeft ernaar om voor de kerst de nieuwe en/of herhaalde aanvragen te behandelen.

8. Conclusie

Dit is de eerste evaluatie omtrent het mantelzorgcompliment voor de gemeente Dronten. Ondanks enkele leerpunten kunnen we succesvol terugkijken op het mantelzorgcompliment tot nu toe. We hebben immers een groot aantal mantelzorgers, die het mantelzorgcompliment hebben aangevraagd, verblijd met een extraatje. Aangezien steeds meer aanbieders zich aansluiten bij de Pas van Dronten, kunnen we beter aan de verschillende behoeften van de mantelzorgers tegemoet komen. Naast de positieve ontwikkeling dat steeds meer mantelzorgers een mantelzorgcompliment aanvragen, bereiken we op dit moment maar een klein gedeelte van het totaal aantal mantelzorgers in onze gemeente. De komende twee jaar gaan we dan ook inzetten op het bereiken van meer mantelzorgers en het verlagen van het percentage zwaar belaste mantelzorgers in onze gemeente.

College van burgemeester en wethouders
Gemeente Dronten
Postbus 100
8250 AC DRONTEN

Onderwerp: Gevraagd advies evaluatie mantelzorgcompliment
Datum: 30 januari 2020
Uw kenmerk: -
Ons kenmerk: 2001lf01

Geacht college,

De ASD is gevraagd haar advies uit te brengen over de tussentijdse evaluatie van het mantelzorgcompliment.

De ASD waardeert dat zij hierbij betrokken wordt.

De gemeente spant zich er voor in om zo veel mogelijk mantelzorgers te bereiken. Er wordt een indrukwekkend aantal genoemd in de schatting van het aantal mantelzorgers binnen de gemeente Dronten en daaruit blijkt dat er nog een enorm potentieel is van mantelzorgers die zich zouden kunnen aanmelden voor het mantelzorgcompliment. Het lijkt er op dat er deels ook sprake is van een mindset, want het is maar de vraag of elke mantelzorger zichzelf ook het "label" mantelzorger zou toekennen. Vooral wanneer er zorg wordt verleend in familiair of vriendschappelijk verband ziet de mantelzorger dit zelf niet altijd als mantelzorg maar als iets wat je gewoon over hebt voor een ander. Je kunt je afvragen of je dit wilt veranderen.

Wat ons inziens een grote drempel kan vormen om het mantelzorgcompliment aan te vragen is de verplichting tot registratie en het feit dat er vooral digitaal gecommuniceerd wordt. Het zou drempelverlagend kunnen werken om op deze punten een nadere toelichting te geven. Wat zijn precies de consequenties van de registratie en welke alternatieven zijn er voor het digitale proces. Vooral wanneer het de intentie is om ouderen en kinderen te bereiken lijkt het ons goed hier rekening mee te houden.

Er worden voorwaarden gesteld aan het aanvragen van het mantelzorgcompliment. Het is niet te voorkomen dat hier uitzonderingen op te bedenken zijn. Toch lijkt het ons zinvol om vooraf in de voorwaarden in ieder geval rekening te houden met de volgende situaties:
-Wat als iemand voor meerdere mensen tegelijk kleine mantelzorgtaken verricht? Daarmee kom je wel aan het gestelde uren criterium in totaal, maar niet aan de eis dat die uren mantelzorg moeten worden verricht bij één ontvanger.

-Er moet wat ons betreft zeker rekening gehouden worden met het feit dat de zorgvrager niet in staat is om iemand aan te melden of om zelf te ondertekenen. In het aanvraagproces kan hiermee rekening gehouden worden door een alternatief te bieden.

-Onder artikel 4 staat: *Van oktober tot mei kan het mantelzorgcompliment worden aangevraagd. Het mantelzorgcompliment wordt aangevraagd over het voorafgaande jaar.* Onduidelijk is wat hier bedoeld wordt met het “voorafgaande jaar”, immers als de aanvraag in oktober wordt gedaan kan dit het huidige jaar betreffen, maar ook het jaar daarvoor. Een nadere toelichting is wenselijk.

- In de praktijk kan het zo zijn dat de zorgvrager inmiddels is overleden. Als iemand in de eerste helft van een jaar mantelzorg verleent, kan een aanvraag pas in oktober van dat jaar worden ingediend. Het is dan niet meer mogelijk de vereiste handtekening te verkrijgen. Dit kan ontmoedigend werken voor een eventuele aanvraag.

-Kan duidelijk gemaakt worden of het aanvraagproces elk jaar moet worden herhaald of dat er een andere manier is om het proces te vereenvoudigen voor mensen die langdurige mantelzorg verlenen.

In artikel 7 in de eerste alinea wordt gesproken over “collega’s”. Graag zien wij nader toegelicht wie hiermee bedoeld worden.

De ASD waardeert het bijzonder dat de gemeente Dronten door intensievere samenwerking met maatschappelijke organisaties meer mantelzorgers bereikt en dat er in het bijzonder aandacht is voor jonge mantelzorgers.

Wij stellen voor om daarnaast te blijven zoeken naar manieren om mantelzorgers in meer directe zin te ontlasten. Als de mantelzorger weet dat er iemand anders is die tijdelijk zijn of haar taak kan overnemen kan dat ruimte geven om de zware taak van mantelzorg even echt los te kunnen laten. Het mantelzorgcompliment en de Dag van de Mantelzorg zijn opties om de mantelzorger even af te leiden van de zorg van alledag, maar geven niet direct de middelen om er voor te zorgen dat de mantelzorger ook daadwerkelijk even van huis weg kan om hier gebruik van te kunnen maken.

Tijdens de voorbereidingen voor dit advies hebben we ons ook verdiept in de Pas van Dronten, het item dat gebruikt wordt om het tegoed voor het mantelzorgcompliment te verstrekken.

Daarbij zijn ons een aantal cruciale zaken opgevallen.

Deze willen we in dit advies delen, omdat dat naar onze mening directe gevolgen kan hebben voor de promotie van het mantelzorgcompliment en het gebruik van de Pas van Dronten.

-De website www.pasvandronten.nl is niet optimaal geschikt voor gebruik op tablet en/of smartphone, althans de aanbieders zijn op deze manier niet te zien.

-Pas na inloggen via de code is er volledige inzage in de aanbieders op de website. Wil je je vooraf kunnen oriënteren om te zien of de Pas van Dronten je aanspreekt, dan lijkt het aanbod zo op het eerste oog erg summier te zijn. Dit zou eventuele verdere stappen kunnen ontmoedigen.

-Op de homepage www.pasvandronten.nl worden acties getoond. Het is onduidelijk wat voor een tijdsbestek hieraan verbonden is en of dit het totale aanbod betreft.

-In de zoekfunctie kan niet worden gezocht op aanbieder, maar slechts op onderwerp. Een lijst met daarop een overzicht van de aanbieders heeft onze voorkeur.

-De kaart met aanbieders lijkt af te wijken van de lijst met het overzicht van aanbieders.

-Onder FAQ staan een aantal vragen dubbel.

Wij stellen voor om aandacht te geven aan deze punten op de website www.pasvandronten.nl, omdat deze nauw samenhangt met het mantelzorgcompliment.

Bovenstaande vormen de bevindingen van de ASD en zijn tevens het advies wat wij willen meegeven. Vanwege de uitgebreide opsomming zullen we dit niet opnieuw samenvatten.

De ASD heeft geprobeerd vanuit het standpunt van de mantelzorger te redeneren en te bezien waar hij of zij mogelijk mee te maken kan hebben bij het aanvragen van een mantelzorgcompliment en indirect bij de Pas van Dronten.

Wij hopen dat u als gemeente Dronten onze inbreng ook vanuit dat standpunt wilt bekijken.

Daarnaast hebben we gepoogd om te beredeneren wat mogelijke drempels zouden kunnen zijn in het aanvraagproces van het mantelzorgcompliment. Wij zijn met de gemeente Dronten van mening dat het doel moet zijn om zoveel mogelijk mantelzorgers toegang te bieden tot het mantelzorgcompliment.

Wij kunnen concluderen dat de basis goed staat en dat er op dit moment nog slechts een aantal punten zijn die aandacht vragen. De ASD heeft graag meegedacht in deze tussentijdse evaluatie.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de ASD Dronten,

Ambtelijk secretaris ASD Dronten

Adviesraad Sociaal Domein Dronten
t.a.v. mevrouw L. Flipse
Postbus 34
8250 AA DRONTEN

Onderwerp: Advies tussentijdse evaluatie mantelzorgcompliment

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein Dronten,

Op 30 januari 2020 heeft uw adviesraad advies uitgebracht over de tussenevaluatie van het mantelzorgcompliment. Wij danken u hartelijk voor de opmerkingen en verbeterpunten die u in uw advies naar voren brengt en geven u middels deze brief een reactie op uw advies.

In uw advies start u met de vraag of elke mantelzorger zichzelf wel het "label" mantelzorger zou toekennen en of we dit moeten willen. Wij willen graag een zo groot mogelijke groep inwoners en mantelzorgers informeren over de ondersteuningsmogelijkheden binnen onze gemeente. Het mantelzorgcompliment is één van die ondersteuningsmogelijkheden.

In uw tweede opmerking noemt u twee drempels die mantelzorgers mogelijk kunnen ervaren bij het aanvragen van het mantelzorgcompliment:

- De eerste drempel die u noemt is de verplichting tot registratie. Er zijn geen consequenties voor de mantelzorgers wat betreft de registratie bij het Informatiepunt Mantelzorg. De gegevens van de geregistreerde mantelzorgers worden niet gedeeld met andere instanties. Deze gegevens worden alleen gebruikt voor communicatie vanuit het Informatiepunt Mantelzorg, om het ondersteuningsaanbod onder de aandacht te brengen. Mantelzorgers dienen zelf toestemming te geven voor het ontvangen van de nieuwsbrief.
- Om de mogelijke tweede drempel met betrekking tot het digitaal communiceren weg te nemen, kunnen inwoners voor hulp bij het registratieproces naar de balie van De Meerpaal. Mocht een mantelzorger aangeven geen gebruik te maken van zijn of haar mailadres, dan wordt het aanvraagformulier voor het mantelzorgcompliment per post toegestuurd. Ook als een mantelzorger niet digitaal vaardig is kan die, met ondersteuning vanuit De Meerpaal, het mantelzorgcompliment aanvragen.

Bijlage(n): --

Ten derde gaat u in op de voorwaarden die gesteld worden aan het aanvragen van het mantelzorgcompliment. Wat betreft uw punt over de uitzonderingen op de voorwaarden met betrekking tot het mantelzorgcompliment, zal in bijzondere gevallen naar de persoonlijke situatie van de mantelzorger worden gekeken. Daarnaast hebben wij de volgende punten verwerkt in de tussenevaluatie:

- Uw opmerking over de onduidelijkheid met betrekking tot het “voorafgaande jaar” is in de evaluatie verwerkt. Hier is de volgende zin aan toegevoegd: Dit betekent dat als de mantelzorger het mantelzorgcompliment over het jaar 2020 wil aanvragen, hij of zij dit kan doen van oktober 2020 tot mei 2021.
- Uw opmerking over of het aanvraagproces elk jaar herhaald moet worden is ook in de evaluatie verwerkt. Het volgende wordt hierover in de evaluatie vermeld: Het aanvraagformulier dient ieder jaar opnieuw ingevuld te worden. Alleen als het mantelzorgcompliment voor de eerste keer wordt aangevraagd moet de mantelzorger zelf via een code het tegoed opwaarderen. Als de mantelzorger al eerder een mantelzorgcompliment heeft ontvangen, wordt het tegoed bij toekenning direct op de Pas van Dronten gezet.
- Het woord “collega’s” is vervangen door “gidsen”.

U geeft aan dat er ook gekeken dient te worden naar het in meer directe zin ontlasten van mantelzorgers. Wij onderkennen het probleem dat u signaleert. Zoals wij in de tussenevaluatie aangeven zijn er naar schatting 830 mantelzorgers in onze gemeente zwaar belast. Het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers is een belangrijk doel. De komende twee jaar willen we gebruiken om de zwaar belaste mantelzorgers beter in beeld te krijgen en het aantal zwaar belaste mantelzorgers te verlagen. We zijn samen met gemeente Lelystad de mogelijkheden aan het onderzoeken om tot een samenwerking te komen met betrekking tot het Respijthuis Lelystad. Daarnaast zijn er in onze gemeente door maatschappelijke organisaties verschillende projecten opgestart om mantelzorgers zoveel mogelijk te ontlasten. Voorbeelden hiervan zijn Mantelkring, waar mantelzorgers met verschillende activiteiten voor korte tijd even weg zijn van hun zorgtaak, en het project Vrijwillige Intensieve Thuiszorg (VIT) van De Meerpaal Welzijn. VIT richt zich op mantelzorgvervangende, waarbij een vrijwilliger één dagdeel per week de taken van de mantelzorger overneemt en de mantelzorger tijd heeft iets voor zichzelf te doen.

Tot slot heeft u enkele opmerkingen over de Pas van Dronten.

- Als pashouders inloggen zien zij alleen de aanbieders die specifiek gericht zijn op het soort tegoed dat zij op de Pas hebben staan. Op dit moment is het door het systeem niet mogelijk om het mantelzorgtegoed te combineren met de toegankelijkheidsbijdrage. Met de aanbesteding voor 2021 zal dit probleem verholpen worden en is het voor mantelzorgers mogelijk om hun tegoed bij alle aanbieders van de Pas te besteden.
- Daarnaast zijn wij ons ervan bewust dat de website van de Pas van Dronten voor verbetering vatbaar is. Het aanpassen van de website wordt meegenomen in de aanbesteding voor 2021.

Wij hebben uw opmerkingen en onze reactie hierop ook gedeeld met De Meerpaal.

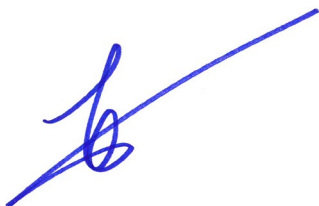
De tussenevaluatie, uw advies en bovenvermelde reactie hierop sturen wij via een Raadsinformatiebrief naar de gemeenteraad.

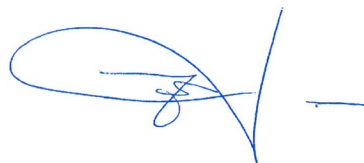
Wij danken u nogmaals hartelijk voor het uitgebrachte advies en hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

het college van Dronten

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'T' followed by a long horizontal stroke.

drs. T. van Lenthe
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a large loop followed by a vertical stroke and a horizontal dash.

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

